

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Kiadó-laptulajdonos:
Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 10 kr.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal. Becsek D. Fia könyvnyomda

Itthon a király!

(Dr.) Ritka, de annál kedvesebb és be-
esebb felkiáltás hangzik szét a nagy magyar-
haza erdős, bércezes vidékén: Itthon a király.
Mintegy varázsütésre a nemzeti érzés még job-
ban lángra lobban, szeretettel, hódolattal véve
körül Ő felségét, kinek hozzánk való őszinte
ragaszkodásáról minden igaz magyar meg van
győződve és itthon van akkor, midőn a nemzet
szabadságának ötven éves évfordulóját készül
impozánsan megünnepelni, mintha ki akarná mu-
tatni, mily nagy támasza, oszlopa a szabadság
szent templomának, a jog és egyenlőség eszmé-
jének, melynek védszárnyai alatt kulturánk,
európai nagyhatalommá való emelkedésünk csi-
rája kifejlődött. Szeretettel néz végig országán
s a munkás népének minden egyes mozdulatát
figyelemmel kíséri, sikert kívánva méltó ju-
talmul.

A hazaszeretet és haza iránti végtelen ra-
gaszkodás ritka példájában van alkalmunk gyö-
nyörködni, ha végig lapozzuk néhol sötét, de
annál érdekesebb, gazdagabb történelmünk lap-
jait, hol idő által el nem emészthetőn áll a ki-
rály iránti hódolat csillogó bizonyítéka. A ki-
rály és nemzet közti viszonyt, melyet a 67-es
előtti évek szomorú ténye miatt majdnem csak
karddal lehetett békesség útján fenntartani, az
alkotmány restaurálása után szétválaszthatlanná
alakította a nemzeti büszkeség, egygyé olvadva
szívben és lélekben egyaránt. Vért és anyagi
áldozatokkal a legszélsebb határig ment s megy a
nemzet és milyen hálás, ha ezért dicsőségesen
uralkodó királyunk a hon szívében, Budapesten
tölt hosszabb időt.

A politika változott. Kidőltek a rosz ta-

násadó osztrák tanácsosok s helyét a fiatalabb
gárda azon tagjaiból pótolták, kik belátták a
beolvasztás lehetetlenségét, kik Ausztriának Ma-
gyarországban nem tartományát, hanem biztos
támaszát keresték, találták meg. A nemzeti mi-
voltára büszke nemzet pedig örömmámorban
úszik, hogy nyitva az út a fejlődés, erősbödés
felé a szabadság támasza mellett, és kétszeres
hála fűzi jó királyunkhoz, mert neki köszönheti
a szabadságát, melyet békóba akart örökre tar-
tani az ellenség sokkal nagyobb ereje.

A budavári palotában fényes világosság
árad szét, udvari estélyek, melyek mind csak
közelebb hozzák mi hozzánk, napirenden vannak
s mikor ott a serpentinút mellett álló fenyők
közé rejtett kis kápolnában megszólal a harang,
az Avé-Mária-ra, összekulcsolt kezekkel kéri
minden arra elmenő, hogy éltesse Isten jó ki-
rályunkat sokáig.

Bú és öröm, veszteség-diadal közös ünne-
pet rendel és közös minékünk mindenünk, meg-
osztjuk azt királyunkkal. Fájdalommal nézi, ha
a külföld embereinek kegyetlen elbolondítására
sebet üt a szocializmus a nemzet testére és
igyekszik jótékony kezével gyógyítani, vagy ha
fejlődést lát, örömeinek szavakban is kifejezést
ad szíve.

Ugy a mult országgyűlési ciklus, valamint
ennek munkarendje s tevékenysége, mi a béke
érdekében végzetetett, meggyőzte a nemzetünk
komolyságáról s belátta, hogy egy nemzete se ér-
demesebb szeretetére, mint a magyar. Jelenléte
felvillanyozza az egész nemzetet, melynek jól
esik látni, hogy a király most miénk, egészen
miénk.

Szó van arról is, hogy a várpalotát kibő-

vitik s udvarának központját Budapestre helyezi
át, de ez álomnak tetszik, olyan szép álomnak,
melyből ébredés legyen mihamarább és ne lássuk
eltűnni a semmiségbe az álom varázsát, hanem
megvalósulva lássuk díszesen, ragyogón. A ma-
gyar művészet egész csodás remekeit fogja reá
rakni a palota építési bravúrral állított falaira,
csakhogy az itthonlétet ő reá nézve annál ked-
vesebbé tegye. Hódolat és szeretetünket közel-
ről láthatja s nem komoly megfontolt diploma-
ták informálják, hanem szemével láthatja, meg-
győződhetik ragaszkodásunk-, szeretetünkéről. Min-
den lépése szent mielőttünk s minden a nemzet
érdekében tett cselekedete egy emléklap törté-
nelmünkben, hol arany betűkkel jegyzi fel e na-
pot a krónikás.

Még ne ábrándozzunk erről, örüljünk, hogy
itthon van, örüljünk, hogy érdeklődését kierre-
meltük. Ne csalogassuk magunk tüneményes
álommal, mikor ugy is jön idő, midőn a nem-
zet és király elválaszthatlan egygyékké lesznek
és az év minden napját Budán fogja tölteni.
Ő kötötte meg a kapcsot, a békét a művelt
nemzetek minden sorával, melyeknek barátsága s
figyelme a biztos siker felé nyit útát. A világ
előtt elismertette a magyart, mint önálló nem-
zetet, melynek erős vértje alatt mindig védhe-
lyet talál a király. Ünnepet jelent minékünk
itthon léte s a magyar méltó fényvel ünnepel;
— tartsa köztünk isten sokáig, nemzetünk örö-
mére, dicsőségére!

Belföld.

Az udvar itthon. A királyi várpalotában vig
sürgés-forgás van mindennap, mi az udvar itthonlé-
tét mutatja. Hosszu köcsisorok mennek kihallga-
tásra várókkal, vagy udvari ebédre igyekvőkkel. A

A libapásztor.

Írta: Sudermann Hermann,

— Az Udvarhelyi Híradó részére fordította: **Hann Peppi.** —

(Vége.)

Azután a férjet s feleséget játszottuk. „Erzsike”
a legszebb liba, volt gyermekünk. A szegény állatot
halálra csókoltuk s vertük, a míg nagy erőfeszítés-
sel kezünkől ki nem szabadult. Erre férjemnek el-
készíttem az ebédet. Leoldottam fehér kötényemet,
kbrosz helyett a fűbe terítettem s az elhozott ételek
maradványait ráhelyeztem. A libapásztor méltóság-
teljesen foglalt helyet s én rendkívül örültem, midőn
láttam, hogy egyik ételt a másik után nagy gyorsasá-
ggyal fogyasztja el.

Mint valami álom, úgy repültek az órák. A
nap mind magasabba emelkedett, mignem forró su-
garai függőlegesen sütöttek ránk. Fejem zugni kez-
dett, a kimerültségnek tompa érzése fogott el. Meg
is éheztem, de férjem már mindent felfalatozott.
Szájpadlásom száraz volt s ajkaim lázban égtek.
Nedves fűvet téptem s ajkaimhoz szoritottam, hogy
hűsítsem.

Hirtelen az erdő mélyéből harangszó hallat-
szott. Jól tudtam, hogy ez mit jelent. Ebédre szolt
a harang s engem is hívott. Oh Istenem, mi lesz
belőlem, ha távolléteimet észreveszik.

A pázsitra dobtam magam s keservesen sirtam,

míg pajtásom azzal a szándékkal, hogy vigasztaljon,
durva kezeivel arcomat és nyakamat simogatta.

Ekkor felugrottam s mintha furiák üldöztek
volna, úgy rohantam az erdő felé. Vagy két óra
hosszat bolyonghattam a vadonban, midőn hangokat
hallottam, melyek nevetem kiáltották; két perc
mulva bátyám karjaiban voltam.

Másnap reggel szegény barátom csábitással és
leányszóktetéssel vádolva állott az uradalom főben-
járó törvényszéke előtt. Meg sem kísérlette, hogy a
vád teljes súlyát magától elhárítsa s a legnagyobb
lelki nyugalommal tűrte a büntetést, melyet bátyám
rá mért. Azután fájdalmas mosolygással dörszölte
fájós hátát a folyosó oszlopához s gyorsan elillant,
mialatt én hangosan zokogva a földön fetrengtem.

E naptól fogva szerettem a libapásztort. Ezer
meg ezer cselszövényt s titkos útát gondoltam ki,
hogy vele találkozhassam, loptam, mint a szarka,
hogy barátom az elesett csemegékben gyönyörét lel-
hesse, majdnem agyonnyomtam őt öleléseimmel, me-
lyekkel az iszonyu ostorcsapások nyomait eltüntetni
akartam.

A libapásztor tűrte szerelmemet s végtelen ra-
gaszkodással és egészséges étvágygyal hálálta meg azt.
Félév mulva a sors elválasztott minket.

Szegény anyámat, ki régóta szenvedett, az or-
vosok déli vidékre küldték. A birtok kezelését vég-
leg bátyámra bízta, s a Riviera felé utazott. Én el-
kísértem.

* * *

Kilencz év letelte után viszont láttam szülő-
földemet. A viszontlátás szomorubb volt, mint valaha
sejtettem. Berlinben, a hol anyám halála óta éltem,
makacs idegláz lepelt meg, a mely heteken át az
ágyhoz kötött. Az orvosi tudomány megmentett
ugyan a haláltól, a fiatal, viruló leány azonban sá-
padt, erőtelen árnyékká vált. Orvosom levegőváltó-
tatást, fenyő illatot ajánlott s ez okból vonatra ül-
tettek s bátyámhoz küldtek.

Szánalomra méltó alak lehettem, mert midőn
a kocsiból leemeltek, a szolgazemélyzet szemeiben
könnyeket láttam.

Sajátságos érzés fogja el az embert, ha hosz-
szas bolyongás után megint szülőföldre jó, s külö-
nösen ha ily nehéz, keserves időt él át. Az érzelem-
nek sajátságos légysága szánja meg a kedélyt s egy-
szersmindenkorra elfeledni próbálja az idegen föld
bánatos vagy kedves benyomásait, megint gyermek
lesz s igyekszik a rég eltűnt varázst a sirból fel-
idézni.

Mialatt a karosszékekben feküdtem s bágyadt
tekintetem szülőhelyem virágos rétvén kalandozott,
sok régi emlék képe elevenedett fel bennem s a
tarka képcsoportban legelsőnek állott az én kedves,
szőke haju libapásztorom.

— Vajjon mi lett belőle? — E kérdéssel for-
dultam bátyámhoz s örömmre azt a feleletet kap-
tam, hogy tisztességes derék legénynek fejlődött s
öreg atyját már ügyesen helyettesíti a kovácsmű-
helyben.

f. hó 19-én tartott udvari bál mesés szépségéről nem kell beszámoljunk, mert ezt a napi sajtó kimerítőn tárgyalta, azt azonban megjegyezhetjük, hogy ő felsége jobban érzi itt magát — nyilatkozataiból ítélve — mint a veszekedő osztrákok között. Ő felsége a tiszteletére rendezett Karácsonyi gróf bálján egész kíséretével részt vett, s láthatólag gyönyörködött a magyar főur tündéri szép palotájának berendezésén. Ő felsége több nyilvános intézetet is ki-
tüntetett megjelenésével; meglátogatta a műcsarnokot is, miről egész elismerőleg nyilatkozott.

Oláh fészkelődés. A nagyszabeni Tribunának nagyon fáj a névmagyarosításra való ama törekvés, a mely most a társadalom minden rétegében megnyilatkozik. Hevesen kikel a mozgalom ellen és megtámadja a belügyminisztert, mert állítólag elrendelte, hogy a vármegyei tisztviselők is megmagyarosítsák a nevüket. Az oláhoklakta vármegyékben, a Tribuna szerint az oláh bizottsági tagok mindennél interpellálni fognak a névmagyarosítás tárgyában.

Külföld.

A Zola-pörről.

Zolát elítélték. Ez a vége annak a közel három hétig tartó izgalmas pörnek, mely annyira hatalmas kerítette a művelt világot. S az ítélet a legszigorubb: egy évi fogház és 3000 frank pénzbüntetés. A komédiának, melyet a világ színpadján, Párisban adnak és a melynek néző közönsége az egész világ, a harmadik felvonása is lejátszódott. Lehet tapsolni. Szóljon a zene. A nemzeti dicsőség meg van mentve, teljes fényben ragyog. Hanem az igazság? Az közel három hétig ott ólalkodott, ott settenkedett a törvényszék épülete körül, panaszos hangon kért bebocsáttatást, de hasztalan. Féltek tőle s elutasították. S most Franciaországban esett az igazság s nincs a ki felemelje.

De van, azaz megpróbálták. Én szeretem azt, a ki az igazságért küzd. Küzd minden önző célok, anyagi érdekek nélkül. Küzd saját lelkiismeretének sugallatát követve. Zola szintén azok közé tartozik. Szeretnék odamenni és megmondani neki: Mester, önt bámultam, mint nagy író, most látom, hogy nemcsak nagy író, hanem nagy ember is, most már — szeretem, önnek nemcsak eszé van, hanem szíve, ön az én ideálom.

Csodálatos gondolatok ébrednek az emberben, ha olvassa a pör lefolyását. S ítéletet hozni nagyon nehéz. Nagy elvek, nagy eszmék állottak itt egymással szemben, s ezeknek harcaiban másodrendű személylyé súlydott az Ördög sziget szerencsétlen lakója. Itt a világosság harcolt a sötétséggel, a liberalizmus a jezsuitizmussal, mely karöltve járt a mult-

nak még most is kísértő undokságával, az antisemitizmussal.

Mennyi szomorú, leverő tény e komédiában. Szomorú a francia bíróság szerepe, szomorú a francia kormány szerepe és szomorú az egész francia nemzet szerepe. Amazok bujkáltak az igazság elől, ez pedig félrevezetve őrvöng, s egy teljesen tévesztett hazafiai nyomás és túlzott chauvinizmus miatt nem látja az igazságot. De van mégis valami fölemelő az egész dologban. Felemelő látni, hogy nem halt ki még teljesen az idealizmus. Fel-fellobban még itt is ott is egy láng belőle. Nem, nem halt ki s nem is hallhat ki soha, annak örökre élni kell.

Most az egész világon a legnagyobb idealista Zola. Miért? Mert kereste az igazságot. Kereste úgy, hogy kockára tette mindenét. Nem félt felállani a háborgó tenger között és odakiáltani nekik: Ti tévedtetek, igaztalanul ítéltetek; tegyétek jóvá. Nem félt szembeállni nemzetével, pedig veszélyben forgott élete, nehezen fölépített népszerűsége, kigunyolták, inzultálták.

Nekem úgy tetszik, hogy az Ördög sziget szerencsétlen lakójának az ügye még nincs teljesen befejezve. Még vannak hátra felvonások. S igazságnak végre is kell derülni. Mert az igazság örök.

Dr. Vass Miklós.

A hamvazó.

Sz.-Udvarhely, 1898. febr. 23.

Még egy-két fehér folt fekszik a földön, mintha jeleznék a tél muló királyságának utolsó útját, mintha már mondaná — vége van maholnap a didergető álomnak. Karneval urfi is elaludt, csodás varázsát levette a földről s az átélt izgalmas, örületes keréngés, tobzódások orgiái elaltatták hosszú időre. Szőke fűrtös fejét álomra hajtja és álmodik uralma mesés szépségének gyors mulásán. És eljött a hushagyó, eltemette a multság hosszú sorát s reá a hamvazó bőjtöt rendel. — hamut hint orcánkra, mely figyelmeztet, hogy por és hamu vagyunk.

A menny magas boftozatán a csillagok sokasága pislog végig a hushagyó kedd rejtelmes éjszakájában, mindenike úgy vibrál, mintha reménykedő, kapkodó lelkünk végtelen küzdelmét akarná parodizálni. Elmúlt a tündéri szép farsang, el a vigság s helyébe lép a hosszú megbánás keserű valója.

Még megcinczolg a cimbalom aczélsurja, még kihallszik a vidgó sereg búcsu dala a korcsma fojtó levegőjén végig rezegve, mintha a végső nagy és nehéz utra készülne. Csak az érzi földi mulandóságunk, ki ilyenkor elmegy a temető mellett, hol hosszú, végnélküli álmok alusszák azok, kik Caron ingó-rengő csolnán, Léthén keresztül áteveztek az örök létben. Mily szörnyű mód kijózanító ellentéte

a természetnek. Ott vad-szilaj játék, dorbézolás fül-süketítő lármája tör fel, melybe belekerül a mámoros fej szitka; itt meg csendesség és nyugalom, — mintha e búcsuzató éjszakán megszólalna a temető zord, hideg kezű öre — csak mulass hitvány salak, nemsokára a sör úgy is rajtad, csak dorbézolj kedvedre, a nyugalom úgy is elég hosszú a — sirban.

És ez a kicsi ostoba jószág, melyet szívnek neveztek el, megkoppan a hushagyó éjszakáján, talán egyszer nagyobbban mint előbb és elregéli lassan, titokban mulandóságunk szomorú meséjét.

Még egyszer feltör, mint hamvadó mécs utolsó lobbanása a kedv, a mámor érczes hangja, aztán mély csend lesz, mint ünnepen. A toronyóra lassu egymásutánba, mintha számítaná a perczekeket, elveri a rémes éjjelt, és megcsendül a harangszó búbajos akkordja, tova leng az éji langyos légben az érczkalapács egyszerű sárja, cseng-bong, mintha búcsut venne a mesészerű farsang utolsó napjától. A vén robotos mikor hozza fog a foszlányos kötélhez keresztet-vet, aztán belecsendül a vigság éjszakájába, mélan, szomorúan és csendet parancsol hamvazó-ünnepének. Elmúlt a vadlárma, az örületes tánczok éjjele és imára hív a harang szívhez szóló kongása. És csak tovább cseng — tovább kong, míg eltemeti a vigság évadját. . . . Adams.

Ujdonságok.

Hymen. Daniel Elek nagybirtokos f. hó 21-én tartotta meg egybekelését Diemár Irénkével, Diemár Károly kir. ügyész leányával. A polgári szertartást Gálffy Endre h. anyakönyvvezető a hivatalos helyiségben végezte, míg az új párt egyházi részről a háznál Váry Albert kénosi unitárius pap szép beszéd kíséretében kötötte össze. Az ünnepély egészen zártkörű volt s a családon kívül gróf hallerkeői Haller János főispán és gróf Lázár Ádám főjegyző — mint a vőlegény tanúi — voltak jelen. Az esküvő után az új pár a férj baróthi birtokára utazott.

Kihallgatás a királynál. Ő felsége — mint minden itt időzése alkalmával — e hó 22-én is általános kihallgatást tartott, melyen megyénk tanfelügyelőjét, Sándor Mózes kir. tanácsost is fogadta.

Nöegyletünk rendes fillérestélyét f. hó 23-án is megtartotta tekintélyes számu közönség jelenlétében. A rendező Feleky Pálné és Kovács Ilonka dícséretet érdemelnek fáradságot nem ismerő ügybuzgalmokért. A műsor szerint Feleky Pál érzéssel szavalt, Baczó Lajos hegedült, Morascher Hugó zongora kíséretével, kedves játékok megújraíni voltak kénytelenek a kitörő tapsviharra. Majd ifj. Molnár Károly szavalt hatásosan — nagyon sikerülten. — A következő (márczius 2-iki) fillérestélyt Ugron Istvánné és Barabás Andrásné rendezik. A műsort,

Ugy éreztem, hogy szívem erre nagyot dobbant. Pirongatni igyekeztem magamat balgaságomért, de nem sikerült. A régi, kedves emlékeket nem lehetett elüzni; végre megadtam magam és a viszontlátás pillanatát a regényesség minden színpompájával festettem ki magamnak.

Megérkezésém után néhány nappal már kikocsikázhattam a szabadba, a kocsi emeltek és kúnt az erdőben a puha mohába fektettek.

Ha jól emlékszem, magam kerestem ki e helyet, a mely szemben volt a kovácsmühelylyel, hol gyermekkori játszótársam lakott.

Bátyám nálam akart maradni, de nagyon kértem, hogy ne zavartassa magát teendői végzésében, mert a kíséretében levő kis leány elegendő arra, hogy esetleges támadásoktól megvédjen.

Ki is támadna meg engem e békés honi erdőben?

Miután bátyám megigértte volt, hogy két óra múlva utánam jő, kocsisával a birtok felé hajtatott.

Azután még kis kísérőmet is elküldöttem. Megengedtem, hogy közlemben epret szedhessen. S a kis leány nagy örömmel tova osont.

Egyedül maradtam. Hála Istennek! Kedvem szerint álmodozhattam. Felettem zugtak a fenyők s a kovácsmühelyből ide hangzott a kalapács tompa ütése. A kohóban magasan lángolt a tűz s időnként egy sötét alak haladt el előtte. Ez csak ő lehetett.

Nem fáradtam bele, hogy karja mozgásait kövessem. Csodáltam erejét s reszkettem érte, a midőn a tüzes vasszilánkokat láttam körülötte roppenni.

Az idő előrehaladt. Álmodozó szemlélődéseim közepett bátyám meglepett, utánam jött.

— Unatkoztál-e? kérdezte tréfásan.

Mosolyogva ráztam fejem, s felelni próbáltam, de erőtllenül hanyatlóttam vissza.

— Ejnye, ejnye! — mondotta elgondolkozva — a kocsist otthon hagytam, mert azt hittem egyedül is elvihetlek a kocsihoz, de az ülés magas s aligha tudnák felemelni anélkül, hogy neked fájdalmat ne okoznék. — Margit — így szólt a lányhoz, ki a kocsi közeledtére előkerült — szaladj a kovácsához — a fiatalhoz, tudod-e? és mond meg neki, hogy jöjjön segítségemre.

Egy rézpént dobott a földre, melyet a kis lány örömmel vett fel.

Éreztem, hogy száll a vér arczomba. Viszont fogom őt látni — itt ezen a helyen — a hol samaritánusi szolgálatot tesz majd nekem! Kezemet sebesen dobogó szívemhez szorítottam s vártam, a míg — a míg — — —

Igen, ő volt! Hogy megerősödött, hogy megszépült! Szőke, borzas haj övezte füsttől megbarnított arcát s erős álla körül sűrű szakál sarjadzott; ilyen lehetett a fiatal Siegfried, mikor a gonosz Mimenél a kovácsmesterséget tanulta.

Ügyetlenül nyul kis sipkája után, de én mosolyogva nyujtom kezem s kérdem: hogy van?

— Hát hogy is lennék? Jól vagyok! mondá zavart mosolylyal s kormos ujjait melótt felém nyujtotta volna, bőrkötényéhez dörzsölte.

— Segit nekem, hogy a nagyságos kisasszonyt a kocsi emelhessek, — mondotta bátyám.

Kezeit még egyszer megtörle s azután vállaimnál fogva felemel — nem éppen a loggyöngédebben — bátyám lábaimnál fogott meg s a következő pillanatban a kocsi párnái között feküdtem.

— Köszönöm! — intettem neki mosolyogva.

Ő a koci végén állott, sipkáját zavartan forgatta kezében s tétova pillantásokkal hol rám, hol bátyámra tekintett.

Szívét nyomja valami, gondoltam magamban. Hogy is lehetne ez másképp? Viszontlátásomra régi emlékek elevenedtek meg lelkében — bizonyára beszélni akar velem a boldog gyermekkoráról, a mikor még gyermeki ártatlansággal együtt őriztük a libákat. Ah — nem meri — ura jelenlétében — kissé föl kell őt bátoritanom.

— Nos, mire gondol? — kérdém, mialatt bárátságosan s biztatólag tekinték szemébe.

Bátyám, ki addig a lovakkal volt elfoglalva, megfordult és arczába nézett.

— Ah úgy! borraivalóra vársz! — mondotta s erszénye után nyult.

Ugy éreztem e pillanatban, mintha valaki arczul ütött volna. — Az Istenre kérlek, Jenő! — dadogtam s úgy éreztem, hogy hideg verejték gyöngyözött homlokomon.

De bátyám nem hallja szavamat és ime — hihetetlen, de való — egy márkát nyujt át neki.

E pillanatban éléken látom szemem előtt, mint dobja ifjúkori barátom a pénzdarábot bátyám arcza közé, erővel felemelkedem s kezeimet előre nyujtom, hogy az összekocczásnak elejét vegyem — de mi ez? — Nem, nem, lehetetlen s mégis úgy van, szememmel látom; ő elfogadja a pénzdarábot — köszönetet mond, meghajtja magát — és távozik! . . .

És én? Mint valami gonosz szellem után, úgy néztem utána, majd bágyadt sohajtással párnáim közé hanyatlóttam.

Igy bucsuztam el, kedves barátom, ifjúkori álmaimtól.

bár nem ismerjük, de értesülésünk szerint élvezetes estére van kilátásunk.

Halálos baleset. Héjasfalva állomáson — mint tudósítónk jelenti — Szatmári Sándor vonatkísérő tegnapelőtt este kocsitolatás közben elcsuszott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a vonat-kerekei alá került és szörnyet halt. Családapa és alig 42 éves volt.

Pártie árak eladása. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelt közönséggel, hogy a „Pártie árak, alkalmi árak, Occasio” czimen a közönség megtévesztésére nyitott üzletek engedélyére vonatkozólag a kereskedelemügyi miniszter ur elrendelte, hogy ezen üzletek, illetve az árak létesítésére feljogosító engedélyek iránti kérvények az 1884. évi XVII t. szakasz s az annak alapján 1891. évi október hó 31-én 70324. sz. a. kiadott, valamint mult évi május hó 16-án 15353. sz. a. kiadott kereskedelemügyi miniszteri körrendelet értelmében bíraltassanak el, nevezetesen, hogy az olyan egyének, kik „Pártie árak”, „alkalmi árak”, „Occasio” vagy a tömeges és gyors elárulást célzó egyéb hangzatos czimok alatt üzletet szándékoznak nyitani, a rendes iparigazolványon kívül az árúknak jelzett elárulási módjára külön engedélyt tartoznak kieszközölni, mely engedély az illetékes kereskedelmi és iparkamara tájékoztató véleményének meghallgatása után az elsőfokú iparhatóságok által legfeljebb három óra, s csak az utóbb idézett törvényszakaszban megállapított, s első sorban ipari, esetleg kereskedelmi oktatási célokra a község pénztárába fizetendő díjak ellenében, valamint azon törvényszakaszban megállapított egyéb kötelezettségek mellett szolgáltatható ki. Ellenkező esetben az üzlet-tulajdonosok ezen hangzatos czimnek használatától a fentemlített t. cz. 158. §-ának díjpontjában megállapított büntetés terhe alatt eltiltandók.

Amerikaiasan. Kerékpárosnő: Ó, biztos ur! Biztos ur! Valaki ellopta a kerékpáromat. — Biztos: Föl tudná sorolni a közelebbi ismertető jeleket? — Kerékpárosnő: 87-es áttétel, csontfogantyúk, önlajozó tengely, — és ah, persze, most jut eszembe! A kis fiam is oda volt szíjazva a kormányrudhoz.

Farsang áldozatai. Több szerencsétlenség hírért vesszük a közellévő falukból, melyek a duhaj farsang bucsuztatás következményei. Boldogfalván f. hó 20-án táncmultság közben a legények összekaptak, előtünk ismeretlen egyént zsebkéssel súlyosan megsebesítettek. Felgyógyulása remélhető. A verekedés sokkal nagyobb katasztrófát hozott Méréfalván. Pál Mátyás három fia: István, Ferencz, Péter f. hó 23-án tartott táncmultságon állatias vérengzést vittek végbe. Ilonka György és Mihálykó Ferencz legényeket megtámadták s több helyen megsebesítettek, az oda siető Ilonka Isvának, ki békességre intette a verekedőket, oly erővel szurta mellébe egy konyhakést, hogy a sebesült azonnal meghalt. A meggyilkoltat özvegye és hat gyermeke siratja. A tetteseket a csendőrség kézre kerítette.

A m. kir. állami felsőleányiskola márcz. 5-én a vármegyeházánál élőképpel és tánczcal egybekötött jótékonycélu színi-előadást rendez. Belépti díjak: I—II. sor és oldal 3 kor., III—IV. sor 2 kor., karzati zártszék 2 kor., állóhely 1 kor. A multság kezdete 7 órakor. A műsort terjedelmes volta miatt nem közölhetjük.

Az egészség könyve. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy dr. Békésy Géza orvos belügyminiszteri fogalmazó „Az egészség könyve” czimen népszerű és tanulságos orvosi munkát irt, mely világos, könnyen érthető módon tárgyalja, hogy a tesi egészség a lehetőséghez képest mi módon őrizhető meg, ráutal az egészségnek az ipari foglalkozásokkal járó veszélyeire, továbbá tanácsokat ad arra nézve, hogy az előforduló különböző betegségeknek minő eljárás követessék addig is, míg orvosi segély érkezik. Egy ily műnek az iparos osztályban való elterjedése szerfölött kívánatos és önhasznukat mozdítja elő, a kik megszerzik. Ára 60 kr.

Faanyag beszerzése. A m. kir. állami vasutak gépgyára különféle fa és deszka szükségletét nyilvános pályázat útján biztosítja. 50 kros bélyeggel ellátott 5% bánatpénzzel felszerelt ajánlatok folyó évi márczius hó 18-án déli 12 óráig, nevezett gépgyár igazgatóságához adandók be.

Polgári fillérestély. A 21-én megtartott fillérestély várakozáson felül sikerült, mit eléggé bizonyít a megjelent közönség nagyszáma — melyek sorában ott láttuk hallerkeői gróf Haller János főispánt és nejét, gróf László Adám főjegyzőt, Sperker Ferencz nagybirtokost, gyalogezredünk tisztikarából sokakat — és bizonyít az, hogy a bevétel 67 frt 80 krt tett ki. Ugy a felolvasás, szavalt, s egyáltalán az egész műsor szereplői feladatukat teljesen felfogva, azt sikerülten oldották meg. Az egyfelvonásos „Virág-fakadás” színdarab szereplőiről is csak elismeréssel nyilatkozhatunk. — A 28-án — hétfőn — rendezendő fillérestélyen közreműködnek: Benedek Árpád, S. Tóth

Albert és Holstein Margit szavallattal, Hermann Helén cziéterával kísért énekekkel, Jamneczký Lajos felolvasással. Az estély rendezői: Scheffranek Ida, Hermann Helén, Nyerges Gyula, Benedek Árpád.

Acetylengáz világítás. Steiner Ármán és Ferencz budapesti czég megbízottja f. hó 22-én az Iparos-önképző nagytermében mutatta be és ismertette a Hungaria acetylengáz fejlesztő készüléket. Az előadás a megjelenteket teljesen kielégítette, mivel szemnek jóleső rózsás-fehér lángja a nappali fényt könnyen pótolhatja. A találmány már annyival is érdekesebb, mivel kizárólag magyar. A gyár városunk Kossuth-utcájában próbáképpen 4 lángot rendez be, mi ha beválik, valószínűleg képviselőtestületünk az egész városban azt rendeztet be, mi azért is kívánatos volna, hogy a mostani, a kívánalmaknak nem megfelelő és mégis jóval költségesebb petroleum világítást kizorítaná s Erdély minden városát megelőzőleg városunk járna ebben elől. A gázfejlesztő gép egyszerű szerkezetű, küllu kezelőt nem igényel s teljesen veszélytelen, a petroleum világítással szemben 50% megtakarítást lehet elérni.

Altisztai bál. Mint minden esztendőben, úgy az idén is a 82-ik házi ezredünk altisztjei fényes sikerű bált rendeztek. A terem izléses díszítése a rendezők fáradhatlanságokat dicséri, kiknek élén Málí János hadnagy fáradozott a szépen elért sikerért, kinek vezetése alatt az altisztek arra törekedtek, hogy minél impozánsabbá tegyék báljokaj. A nagy- és melléktermek zsufolásig megteltek meghívott közönséggel (a meghívó belépő jegyül szolgált), mely vidám hangulat között csak a reggeli órákban oszlott szét. Vármegyénk notabilitásai közül ott láttuk hallerkeői gróf Haller János főispánt nejével, Jakab Gyula alispánt egész családjával, Báró Pongrácz Vincze ezredest nejével, Illyés Miklós ny. huszárezredest, Diószeghy Samu főmérnököt stb. Az estélyen az egész tisztikar megjelent.

Hirdetmény. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1898. évi január hó 23-án kelt 80824/97. számú rendeletével a héjjasfalva-csik gyimesi állami közút 21—22 km szakaszán lévő 51. számú décsfalvi Küküllő-híd helyreállítását 2828 frt 62 kr összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1898. évi márczius hó 28. napjának d. e. 10 órájáig a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatok a költségvetéshez viszonyított % árnövekedés vagy áremelés mellett teendők. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Kelt Székely-Udvarhelyen, 1898. február 2-án. Diószeghy Samu kir. főmérnök.

Vesztett kulya áldozata. Azon vesztett kulya garázdálkodása, — melyről már mult számunkban megemlékeztünk, — meghozta a maga áldozatát. Nikolosi János kőfaragót, kit a harapás után azonnal a pesti Pasteur-intézetbe szállítottak, a napokban ott szörnyű kínok között meghalt.

Államok adósságai. Az Economiste Europeenben Thery Edmond fejtegeti, hogy az egyes európai államoknak mennyi az adóssága. Eszerint 1897-ben az államok adóssága volt frankokban: Franciaország: 26,123 millió; egy lakóra jut 678 frank. Oroszország: 16,276 millió; egy lakóra jut 157 frank. Angolország: 16,019 millió; egy lakóra jut 402 frank. Németország: 13,971 millió; egy lakóra jut 301 frank. Ausztria-Magyarország: 13,971 millió; egy lakóra jut 321 frank. Olaszország: 12,935 millió; egy lakóra jut 413 frank. — E hét állam adóssága az összes európai államok adósságának 83 százaléka.

Védekezzünk! Az O. M. G. E. szaklapja, a „Köztelek” többször figyelmeztette gazdaközönségünket az amerikai löhere és amerikai luczerna káros, sőt veszedelmes voltára. Az amerikai luczerna beözönlése ellen tudvalevőleg Mauthner Ödön budapesti magkereskedő vette fel a harcot és ugyancsak Mauthner heti jelentéseiből olvassuk, hogy az amerikai luczernamag még folyvást oly nagy tömegben özönlök hazánkba, hogy az ilyen mag forgalmazói áraikat 4—5 frttal leszállították és ezt körlevelekben tudatják a gazdákkal. Kötelességünknek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni, hogy óvakodjanak az amerikai luczernamagtól, a melyet igazi leszármazása letagadásával tisztán, sőt európai luczernamag közé keverve árusítanak.

Közgazdaság.

A székely művelődési és közgazdasági egyesület központi választmánya, a mely már eddig is sok székely fiut segélyezett és főleg az ipari kiképzésben gyámoltott, most közelebről elhatározta, hogy a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarával, valamint a székelyföldi főispán urakkal rendszeres érintkezésbe lépve, az ipari kiképzés végett Budapestre küldött székelyföldi iparos-tanonczok elhelyezésénél közreműködik, sőt azoknak sorsát egész itt létük alatt figyelemmel kísérve, őket ugy erkölcsileg pártfogolja, mint szükség esetén anyagilag is segélyezi. Ez által nem csak az érdekelt szülőköt nyugtatja meg gyermekeik sorsára nézve, hanem igen jelentékeny mértékben biztosítja azt is, hogy a fiuk humanus bánásmódban részesülve, s választott szakmájukban alapos kiképzést nyerve, egykor a székelyföldünk művelt iparosa, s az itteni közgazdasági viszonyok javítását előmozdító hasznos tényezők legyenek.

Örvendetesen nyilvánul az egyesület iránti meleg érdeklődés is, mert most közelebről is, dr. Bedő Albert elnök gyűjtő iveau, a törvényhozás és a fővárosi körök igen tekintélyes tagjai irtak alá s léptek be az egyesület tagjai közé. Így nevezetesen, 100—100 forinttal alapító tagokul: gróf Bethlen András, gróf Karácsonyi Jenő, Benke Gyula, Brázay Kálmán, Székely György, Béli László, Heltai Ferencz, ifj. Dániel Gábor, Weisz Berthold, Neumann Ármán, Gyárfás Endre, Leidenfrost László, Dósa Endre, Polyák Béla, Hegedüs Sándor, gróf Toroczky Miklós, báró Solymossy Lajos, br. Harkányi János, Egyed Ártúr, Groisz Gusztáv, Ágoston József, Mara László, Wolfner Tivadar, Sámuel Lázár, Enyedy Lukács, Rosenbreg Gyula, Maléter Zoltán; rendes tagokul, évi 5—5 frt befizetéssel: Lévy Lajos, Györffy Gyula, Zeyk Gábor, Miklós Ödön, Arányi Miksa, Kovácsy Sándor, Tuppa Péter, Rakovszky Géza, valamint Kolozsvár szab. kir. város is öt évi tagsági díj fejében 25 frtot küldött be a központi pénztárba.

Tenyészállatok kedvezményes vasuti szállítása. A tenyész szarvasmarhák, tenyész sertések, tenyész juhok és tenyész baromfiak kivételes kedvezményes fuvarbér mellett szállíttatnak, ha szállítási igazolvánnyal adatnak vasutra.

Ezen szállítási igazolványok ugy szóbeli, valamint 50 kros bélyeggel ellátott kérésre azonnal kiszolgáltathatók:

1. ha a szállítani kívánt tenyész állatok fajta megfelelő ezen helyre nézve megállapított köztenyészési iránynak, hova elszállítandók volnának;
2. ha a folyamodó közli azt, hogy hány darab és miféle tenyész állat, ki által, melyik vasuti állomáson, kinek címére és melyik vasuti állomásig való elszállítására állítandó ki a szállítási igazolvány?

Szállítási költségek vissza térítésének kieszközlésére egyáltalában nem engedélyeztetnek ezen szállítási igazolványok, hanem csak meneti feladásokhoz szolgáltatja ki bármelyik m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség.

Színház.

A székelyudvarhelyi m. kir. állami főreáliskola által 1898. márczius 12-én a vármegyeház dísztermében az intézeti ifjusági segítő egyesület és az Önképzőkör javára rendezendő tánczcal egybekötött estélyén színré kerül:

A SZABINNOK ELRABLÁSA

Bohózat 4 felvonásban.

Irták: Schönthan Pál és Ferencz. Fordította: Benedek Gyula. Rendező: Nosz Gusztáv ur.

SEMEMÉLYEK:

Bányai Márton, tanár — — — — Dr. Soó Rezső ur.
Borbála, neje — — — — Hann Peppi k. a.
Etelka, leányuk — — — — László Mariska k. a.
Dr. Szilvassy Béla, orvos — — — — Ifj. Jakab Gyula ur.
Irma, neje — — — — Madarász Irén k. a.
Marosán Bogdán — — — — Fodor Boldizsár ur.
Endre, fia (álnéven Szendeffy) — — — — Vajna Géza ur.
Rettegri Fridolin, színigazgató — — — — Szakács Zoltán ur.
Róza — — — — — Varró Berta k. a.
Kobak, iskolaszolga — — — — Dr. Vass Miklós ur.

Történik egy kisebb vidéki városban. Idő: 1884.

A felvonások között az intézeti ifjusági zenekara fog közreműködni Morascher Hugó zenetanár ur vezetése mellett.

Kezdete 7 órakor.

Helyárok: I—II sor és oldalülések 3 korona, III—IV. sor 2 korona 40 fillér, karzati zártszék 2 korona, állóhely 1 korona. — Felülfizetések köszönettel fogadhatók és hirlapilag nyugtáztatnak. — Jegyek előre válthatók Gyertyanffy Gábor könyvkereskedésében — este a pénztárnál.

KÖZGYÜLÉS.

Az „Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság“

1898. március hó 6-án d. e. 9 órakor

Székely-Udvarhelyen hivatalos helyiségében tartja

XVI-İK

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

Tárgysorozat:

- I. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről s a nyereség felosztására vonatkozó javaslata.
- II. A felügyelő bizottságnak erre vonatkozó jelentése.
- III. A mérleg megállapítása s az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a szabályszerű felmentés megadása.
- IV. Az igazgatóság előterjesztése a tisztviselők javadalmazása és az igazgatósági tagok díjainak megállapítása ügyében.
- V. Alapszabályok módosítása.
- VI. Választások a módosított alapszabályok értelmében.

A közgyűlésre a tisztelt részvénytulajdonos urak azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, a gyűlés megnyitásáig, de lehetőleg a megelőző két napon, az intézet pénztárába letenni, s magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.

Mérleg-számla.

F. k. lap	Vagyon	Összeg		F. k. lap	Teher	Összeg	
		frt	kr			frt	kr
117	Pénztárkészlet	16893	66	6	Részvénytőke	60000	—
112	Leszámitolt váltók	856387	02	80	Tartalékalap	80030	71
126	Jelzálogilag biztosított kötelez.	250855	78	109	Külön tartalékalap	2858	45
104	Folyószámlai követelések	125163	24	106	Nyugdíjalap	17383	03
122	Intézeti ház	50060	96	81	Jótekonysági alap	283	18
115	Ingatlanok	32202	87	116	Betétek és tőkésített kamatok	1007471	11
50	Perköltségi előleg	321	19	120	Viszleszámitolt váltók	151862	54
123	Előre fizetett visszleszámitolási kamat	965	89	108	10% betéti kamatadó	2423	17
110	Kézi zálog előlegek	2690	29	125	Jutalékok	2358	27
113	Átmeneti kamatok	1875	72	114	Fel nem vett osztalék	166	50
107	Értékpapir :			119	Arverési fölösleg	24	77
	1 drb 50 frt n. é. 4 1/2% regale kárt. kötvény	50	—	129	Tiszta nyereség	13719	48
	15 drb 100 frt n. é. „Székelyvasut“ részvény	750	—				
		800	—				
118	Ovási előlegek	286	57				
124	Illetékek	78	02				
	Összesen :	1338581	21		Összesen :	1338581	21

Székely-Udvarhely, 1898. február hó 2-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

SZIVATTYUKAT TÚZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész, járgány és erőhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő peczegődör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

A BPESTI SZIVATTYU és GÉPGYÁR R.-TÁRSASÁG

(ezelőtt VALSER FERENCZ)

BUDAPEST, VI., külső váci-ut 45.

Árjegyzék és költségvetések ingyen es bérmentve.

Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett medve védjeggyel

valamennyi nagyobb

tűszer- és vaskereskedésben kaphatók

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva a medve, ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy amint a mellékelt rajz is mutatja.

! FIGYELEM!

A legújabb javított, erősített magnetikus áramu villamos „Volta-kereszt“ az összes eddigi készítményeket kétszeresen felülmúlja villamos erőben.

„Volta-kereszt“

„Volta-kettős-csillag“

Oly gyéneknek kik keresztet nem hordanak csillag alakban. Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a

„VOLTA-KERESZTET“

mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannak elismert szer a következő betegségek: né: köszvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápkor, asthma, bénulás, görcsök, hörbetegségek, aranyér, gyomorhajok, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej- és fogfájás stb. stb. Az életerő önkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a „Volta-kereszt“ folytonos viselése által gyógyíthatók.

Hölgyek és leányok a kritikus időkben csakis a Volta-keresztet hordják, mert ez ugyszólván mindenkor csillapítja a fájdalmat. Villamos áramlata megóv kellemetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Számátalan köszönő és elismerő levél áll rendelkezésre.

1 drb ára 1 frt 80 kr.

2 frt beküldésével (bélyegeken is) bérmentve. Utánvét mellett 20 krral több. Viszont elárúsítóknak megfelelő engedmény.

Valódi minőségben csak

TAUSIG J.

Budapest VIII., Csömöri-ut 23/a.